

Béts.

Hertzeg *Auersberg* Adámhoz, egy Levelet vízf nem régiben a' Levélhordó, mellynek semmi név nem vólt alája írva; hanem e' vólt az értelme: „Jól tudjuk, melly nagy *betsben* légyen Hertzegségednél az *asszonyi Nem*; azért bátorkodunk mi ketten azon *Nemből*, meg kérni Hertzegségedet, hogy minket a' jövő *Vasárnap*, *Redutba* vezetni ne terhelteffen.“ El olvasván e' Levelet a' Hertzeg, kezdi háynyi vetni elméjét; által futja emlékeztető észével minden esmerettségeit, a' mellyekben vólt Iffjúságától fogva: de tsak nem találhatja el, kik lehetnének azok a' két *Dámák*, a' kik töle olly barátságot kívánnának. Ugyan tsak meg határozza magát, 's azt izeni vissza a' Levélhordó által, hogy *örömeft fogja a' Dámák' kívánságát tellyesíteni*. El jö a' vasárnap este, 's meg jelen a' két *Dáma H. Auersberg'* házánál; de a' Hertzeg otthonn nem vólt: azért is keresésére indulnak a' *Dámák*, 's ki nyomozzák *Gr. Kinszky József*nél való létét; fel küldenek hozzája egy esmeretlen öltözetű *Inast* azzal az izenettel, hogy a' már nálla tudva lévő két *Dámák* oda le várják ő Hertzegségét, 's vezetné el őket a' tántzoló *Palotába*. A' Hertzeg, azt izeni le a' *Dámáknak*, hogy *onnan el nem vezetheti őket; mivelhogy tsak két személyre való hintón vólna*. A' *Dámák* újra fel küldik az *Inast*, 's jelentetik, hogy *nékiek egész hintójok vagyon; mellyben tehát mind a' hárman el férnének*. Ez a' véletlen, 's nagyon kereken való izenet el akasztotta a' Hertzeget: hogy tehát szavát ne szegje, tsak le ment a' *Dámákhoz*, 's közibek ült; de nem láthatott egyebet, két *Maskaránál*: mivel a' *Dámáknak* farsangos ruhájok, 's állortzájok vólt. Szavokról se lajdíhatta, kik lehetnének: mert azt felső hangú vékony tsengő szóra változtatták. Oda érvén a' tántzoló *Palotába*, hordja fel 's alá a' Hertzeg,

O

kar-

karjoknál fogva a' Dámákat; próbálgatta minden módon, ha valamit ki tapogathatna; beszélt velek égről, földről, múlandóságról, klastromi életről 's a' t. de semmire nem mehetett; hanem hogy a' Dámákat nagy tapasztalású és elméjü fzemélyeknek találta. Darab idő múlva, szembe találkozik a' Hertzeg a' *Nápolyi* Királynéval, 's beszéli néki, hogy' járt légyen a' két karján lévő Maskarákkal. A' Királynének, különös mulatságára volt ezen rendes történetnek hallása, 's kívánván ki tanulni, kik legyenek ezen elmés és nyájas Dámák, mondja a' Hertzegnek, hogy ülnének le. A' két Maskarát, két keze felől ültette; 's minekutánna *Nápoly*, *Páris*, *London*, 's *Europának* több fő Városairól, *Olafz*, *Német* és *Frantzia* nyelveken, kedvére beszélgetett volna velek egy ideig: úgy meg tettett néki a' Dámáknak szép ezek, hogy addig nem nyugodott, míg reá nem vette azokat, hogy nékie magokat kinyilatkoztatnák; mellyet ezek úgy tselekedtek, hogy a' Hertzeg semmit is észre nem vehetett. Ezzel, a' Királyné el vált tőlök. H. *Auersberg* is újra sétálni indult, esmeretlen Dámáival. A' mint a' palota' oldalába bé nyiló kamarátskák mellett sétálgatnának, azt mondja a' két Dáma egyszer a' Hertzegnek, hogy nékiek szükségek volna bé térni: hanem egy kevés várakozással ne terheltetne lenni ő Hertzegsége. Ki is jöttek a' Maskarák nem fokára, 's újra vezette őket a' Hertzeg, egyik tántzólo palotából, a' másikba; alólról, fel a' folyosóra; 's onnan ismét le, a' Tántzólok közzé. Mivel az előbbeni szép beszélgetések a' Dámáknak igen tettése szerént esett a' Hertzegnek, örömeft szerette volna azt továbbra is folytatni; de melly igen el álmélkodott, midön tapasztalná, hogy az ő Dámáin éppen olly változás esett, mintha talám a' *Feledékenység* (*Lethe*) vizéből ittak volna. Mert már koránt sem úgy ment a' beszélgetés, mint az előtt. A' külső orszá.

szági nyelvek közzül, mellyeken olly kellemetesen beszélgettek, tsak kevéssel is az előtt a' Dámák, nem láttattak már többé egyiket érteni; a' másikon sem olly tisztán beszéllettek, mint annakelőtte; a' dolgokról pedig vagy semmi, vagy villzás, és felette hijános gondolkozásaik 's képzelődéseik voltak. — Éjfél után, meg köszönte a' Hertzeg' emberségét a' két Maskara, 's tőle bútsút vett. — Tsak ugyan ki tudódott olstán, kik lettek légyen, a' H. *Auersberget* meg tréfált két Dámák; tudniillik: Gróf *Zichy Istvánné*, Gróf *Pálffy Kantzellárius' Testvére*; és *Hoyos Ernestina* Gróf *Kisasszony*, a' kit is jó neveltetéséről, 's természeti elmésségéről, igen magasztalnak. — Az oldal-kamarába lett bé térések alkalmatosságával, le tették vólt a' meg nevezett Dámák a' maskarát, 's Szobaleányaikkal vetették fel azt. Ezek mentek tehát már ki, az oldal-kamarából a' Hertzeghez; 's innen esett, hogy nem folyhatott tovább úgy a' beszélgetés, mint az előtt. Midön ezekkel sétálgatott volna a' Hertzeg: gyakran öszve találkoztak, 's szóltak is vele az el tserélt előbbeni két Dámái.

Febr. 6-dikán is együtt vóltak Gr. *Zichy Istvánné*, *Hoyos* Gr. *Kisasszonnyal* a' Redut-Szálaban. A' Grófné, *Diogenes* Görög Filosofust ábrázolta. A' Gr. *Kisasszony*, más maskarában vólt. Eleibe menvén a' Tsászárnak, meg ránt *Hoyos* *Kisasszony* némelly sinórokat a' Grófné' ruháján, 's hirtelen el változik az, *Diogenesből* téj-áruló Parasztleányá. — Ide való nevezetes Versszerző *Alxinger* által készített szép német Verseket nyújtottak bé ő Felségének. — És e' szerént kell a' 153-dik Levélen közlött hirt meg jobbitani.

A' tegnapelőtti, az az Febr. 16-dikai Redut arról vólt nevezetes a' többek között, hogy tétzett ebben némelly Gavalléroknak, és Dámáknak, *Bolondok' Házát* formálni magokból. Mi-

nekutánna t. i. vászonból készült magas falak között, mint meg annyi járó alkotványok meg jelentek volna a' tántzoló Palotában: egymás mellé állottak kerekbe, 's egy kerek épület lett belőlök; melly annyival inkább hasonlított az említett házhoz, hogy minden járó alkotvány-nak külső rézén egy vas-rostélyos ablak vólt készítve. Ezen ablakon által, meg lehetett a' benn lévő okost is látni, ki *à la Bolond* (gyengébben esik talám így a' kimondás, mint egész magyarosan: *Bolond módjára*) vagy hegedült, vagy rajzolt, vagy más egyébben foglalatoskodott. Egykor ki rontván a' Bolondházbeliek, falaik közzül; a' szabadon lévő Okosok közzé elegyítették magokat: de ezek, néminémü tartózkodással fogadták magok közzé.

A' múlt kedden érkeztek fel ide *Posonból* némelly Protestáns Deputátus Urak, azon Királyi jótéteménynek meg köszönésére, mellyet tapasztaltatott Ő Felsége, a' Magyar Protestánsággal. Más nap dél előtt, mindjárt Audentziára bocsátattak az említett Deputátus Urak Ő Felségétől 's *Ferentz Föhertzegtől*, és igen kegyelmessen fogadtattak.

A' *Karinthiai* Nagy Hertzegséget, *Belső Auszriának* több Tartományaitól elszakasztva, különös Kormányfizek által igazgattatja ezentúl Ő Felsége.

A' *Tsch* Országai Udvari Cancelláriától külön választotta Ő Felsége, a' Kereskedést, 's az egy adózás dolgán kívül, a' *Fizántzot* (közönséges jövedelmet) tárgyazó minden dolgok folytatását is; és az Udvari Kamarát, a' Ministeri Bankó Deputációval egyesítve, újra előbbeni helyére allította vissza.

Ezen hónapnak 13-dikán dél előtti 10 óra tájban indult le innen 3 Kotsival Gr. *Eszterházy* Ferentz Úr mint *Magyar* Ország részéről való Követ, a' *Szisztovi* Gyűlésre.

A'

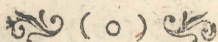
A' *Szisztóvi* Tanátskozáson lévő *Ts. 's Kir.* tellyes hatalmú *Minister*, *B. Herbert*, abban egyezett meg a' *Török* tellyes hatalmú *Ministerrel*, fogoly *Vitézeinkre* nézve, hogy azokat részünkről *Török* foglyokkal tserélyék fel. E' végre, a' múlt *Dec.* elején indítottak el a' *Török* táborból bizonyos számú *Foglyainkat*, egy *Török Tisztel*, *s a' *Konstantinápolyi* *Frantzia* *Követtel*, a' fel tserelésnek ki rendeltt helye *Ruszsuk* felé. — *Ügy* értettük, hogy következő 4 tzikkelyekből álló kegyelmes *Rendelést* adott volna ki *Ő Felesége*, a' *Török* rabságába esett *Vitézeinkre* nézve: 1.) Hogy minden *Tiszteknek*, 's *Közembereknek*, valakik eddig a' *Török* fogságában voltak, ki kell egy summában adni, a' mit fogságoknak egész idején kaptak volna, hadi szolgálatjokért. 2.) A' melly *Tisztek* rend szerént felylyebb léptek volna, ha meg maradhattak volna előbbeni szolgálatjokban: vissza jöttökkel hasonló rangú *Tiztséget* fognak kapni az illy módon el vesztett *Tiztséghez* addig is, míg valósággal helyek adódhatna. 3.) Ha a' *Fogoly Tisztek* *Feleségeik* fel találtak valamit venni, a' magok *Férjeiknek* tartozandó *fizetésből*: azt nem kell fel tudni a' *Tiszteknek*. 4.) A' *Kintstár (Acrarium)* költségén fognak minden fogoly *Vitézek*, *Konstantinápolytól* fogva, egész a' magok *Regementjekig* szállíttatni.

Magyar Ország.

Gr. Battyáni *Aloyf. Úrnak* magasztaltt fontos *Beszéde*, ki jött mind *deákúl*, mind *magyarra* fordítva *nyomtatásban*. Ezen *nyomtatásból*, következőket akartunk ide iktatni:

Oratio boni Civis, sani Philosophi, et veri nominis Christiani Illustrissimi Domini Comitiss Aloyfii de Battyán, dum in Confessu comitiali VI-ta Iduum Febr. Anno Aerae vulg. MDCCLXXXI. Pisonii in Hungaria habito, de Lege Religionis

in

in publicas Tabulas voluntate optimi Principis referenda ageretur, magno omnium Bonorum applausu dicta. — Hungarice reddiderunt, atque in Speculum secus Sentientium, Typis excudi curarunt sinceri Illustris Oratoris Cultores L. A. S. P. Sz. M. D. C. S. M. F. Pofonii.

Quod. Veritas. Philosopho. Religio. Defensori. Patria. Bono. Civi. Rex. Fideli. Suo. Custodi. Monumentum. Debet. Hoc. Inscio. Authore. Ad. Posteritatis. Memoriam. Procusa. Hac. Oratione. Comiti. ALOYSIO. De. BATTYAN. Cultores. Amici. P. P. P.

Justum et tenacem propositi Virum
Non Civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis Tyranni

Mente quatit solida.

Horatius.

(Magyar Fordítás.)

Jó szívű Magyar Olvasó!

Hogy az itt elő bocsátott Dedk Beszédet tulajdon nyelveden olvashasd: íme' azt Magyarúl is közönségesse tesszük. Híre nélkül esik ugyan Méltóságos Szerzőjének, a' ki azt, a' folyó Hónak 8-dik napján tartott Ország Gyűlésében a' leg szebb ékesen szólással el mondván, tovább senkinek mutogatni nem kívánta; de nem lehetett a' Magyar Közönséget, és a' következő Maradékot ettől a' szép Munkától meg fosztanunk, mellyben a' józan okosság, az igaz hazafiú indulat, és szin mutatást nem esmérő tiszta keresztényi szeretet, az egész Ország-Gyűlésének örömet, és helyben-hagyását közönséges tapsolással érdemlette meg. Te jámbor Olvasó! ha vele egyet értesz, mondj dildást ennek Méltóságos Szerzőjére; ha pedig más iteleiben vagy; olvasd meg figyelmetessen, és tanuld meg Mélt. Gróf Battyányi Aloysiustól, hogy csak a' szelidség, és különböző értelműekre-is ki-terjedő Hazafi és Keresztényi szeretet, tehet Tégedet is, minden Jók előtt kedvesse. Elj jó egészségben Költ

Po-

Pozsonban Böjt elő Havának 9-dik napján 1791-dik
Eszkendőben.

A' Ki - Adók.

Felséges Királyi Hertzeg!

*Nagy Méltóságú Fő Rendei, és Tekintetes
Státusok!*

„Az a' kérdés láttatik itt fenn forogni, ha
vallyon a' vallás' dolgában ki jött leg felsőbb
meg határozásnak a' közönséges Törvények közzé
bé kellyen e' tétetni? és ha vallyon az erántt a'
Törvényben lejendő ellen mondásnak helye le-
gyen e'? Az emberséges Ember, azt, a' mit
belől érez, nyilván is ki mondani, és arról kö-
zönségesen is vallást tenni soha sem szégyenli.
Szabad légyen tehát énnékem is az én elmémnek
gondolatait egy kevés idő alatt elő adnom; rö-
vid leszek, és hogy e' nagy dolgot summássan
elő adhassam, a' nagy *Iliást* dió-hajba szorítom.
De valamint hogy én, ezen egész Ország-Gyűlése
alatt senkinek is beszédemmel, vagy haszontalan
tsevegésemmel terhére nem voltam: úgy viszontag
ki kérem, hogy végig meg halgattassam, és beszé-
demben meg ne akadályoztattassam. Nyilván-
való tehát, hogy a' Vallás' dolga, ezen egész
Ország Gyűlésének kezdetétől fogva, a' közön-
séges dolgoknak folyamatját annyira meg aka-
dályoztatta, és olly terhes vetélkedéseknek, és
keserves szakadásoknak szülő Anyja vala, hogy
utóllýára már semmi más mód nem volt, hanem
hogy ő Felségéhez, mint ollyan Köz-Biróhoz,
a' kinek a' maga Népeire egy forma gondja va-
gyon, alázatosan folyamodjunk. Ezen ő Felsé-
géhez már két ízben tett folyamodás, ollyan
Törvénytétel eránt való alkú, a' mellyben két
egymással vetélkedő felek, valamelly harmadik
személynek ítélet-tételében meg egyveznek: a'
honnán, minthogy azon Fő köz-ítelő Birónak
bölcs ítélete, fellyebb való Törvényfzékert nem
esmér, itt tehát, se újonnan való meg vizsgálás-
nak,

nak, se semmi bal magyaráztatnak, se az ellentmondásnak semmi helye nintsen; de meg sem lehet engedni, hogy vagy tekervényes magyarázatok, vagy éles alattomba való fenn tartások, vagy akármelly egyéb névvel nevezendő kérdések a' mi Hazánkfiainak szíveket további sebekkel illessék. Mert ugyan is nintsen itt szó, valamelyik Vallásnak belső méltósága felől, hanem az elméknek meg egyesüléséről; nints arról, hogy az Apostoloknak, hanem hogy a' közönséges Társaság' gondját szíveken hordozó Haza' Attyainak köteleltségeiben el járjunk; nints végre arról is, hogy a' vissza - vonásoknak utálatos magvát, a' következő Nemzettségre is el hintsük, és mivel mi bődögök nem vagyunk, maradékainkat is hőldogtalanokká tegyük; hanem a' Társaságnak köz jussai, az emberi Nemnek azon meg bántathatlan szentséges Törvényei forognak itt fenn, a' mellyeket a' mi Atyánkfiaitól, Barátinktól, és Véreinktől meg nem tagadhatunk, kiknek Fejedelmünk eránt való különös tiszteleteket, a' Hazához nem tsupa szokásból vonzó szereteteket, és a' Közjónak elő mozdításában meg bizonyított fáradhatatlan buzgóságokat gyakori bizonyosságokkal tapasztaltuk. A' lenne tehát az én alázasos vélekedésem, hogy a' Vallás' dolgában jött Felf. Rendelés, akárki ellenkezésének félre tételével, mellynek a' Törvénytételben azon kívül is semmi helye nintsen, még ezen Ország-Gyűlésén a' közönséges Törvények közzé bé iktattassék. Mert ugyan is Nagyméltóságú Fő Rendek, és Ts Státusok! úgy láttzik, hogy el érkezett már valahára azon idő, mellyben a' mi Országunk' látása határozatjának Egén is a' világosságnak piros hajnala derülni kezdvén, mind a' szeretetnek, mind egyéb szoros köteleltségeknél költsönös, és el szakadhatatlan köteleivel magunkat azon kedves Hazánkfiával egybe kössük, a' kik ezen előre minden jöt ígéro időknek alkalmatosságával, az

el

el múlt időknek mostoha emlékezetét, és ha szabad úgy szólani, bosszontásait elméjéből egézzlen ki törülni, és jó Királyunk' tiszteletében, Hazánk' óltalmazásában, 's drága szabadságunk' meg erősítésében velünk eggyesültt erővel munkálódni fognak, hogy ekképpen egéssz Európa meg győzetteffék arról, hogy a' régi tudatlanság' homályának el ofzlásával, mi is szemléllyük már a' fel kelő Napot; és hogy ama' Nagy Mesternek igaz Követői vagyunk, a' ki a' maga Törvényét, a' magáéihoz való hallatlan szeretettel petsételte meg. Én ugyan már ezekről úgy meg vagyok győzettetve, hogy ezen értelmem, és F. Urunk' a' Vallás' dolgában ki adott Rendelése mellől, melly valamint a' Kriftus' Tudományának valóságos értelmével, úgy a' mi Országunk' bölodogságával egézzlen meg eggyezik; soha, míg élek, tsak egy körömnnyit is távozni nem akarok. De nem is foghatom meg, hogy valaki, a' *Haza árulásnak terhes gyanúja nélkül*, ezen Rendelésnek a' Törvénybe való bé iktatását meg akadályoztathassa, vagy annak ellene mondhasson. Szabad legyen énnékem, a' Fötisz. Papi Rend által teendő ellen-mondást egy keveffé mérő serpenyőre vetnem. Az előre látó bölts Férjfiú, minden dolognak a' tzélját és végét szokta meg gondolni. Ugyan kérlek, mi lehetne ezen ellenkezésnek tzélja? Avagy nem az e', hogy ama' *tsupa vélekedésen épültt Jus* fenn tartassék, és böldogabb időkre halasztassék? De kérlek, mitsoda Jus lehet az, a' melly más harmadiknak meg sértődésével vagyon egybe kötve, és a' melly, sem az Ország' bölodogságával, sem *Europának* mostani egybe-szerkeztetésével, mellynek tsak ugyan mi is egy része vagyunk, meg nem eggyezik? Továbbá, mi lenne ezen ellene-mondásnak a' vége? Avagy nem az e', hogy ellent nem álván ezen *Törvényünk' szentségét motsokkal illető ellen-mondás*, tsak ugyan azok,

azok, a' miket az Ország' Rendjei Ő Felségének meg eggyezésével végeztenek, tökéletességre men-nyenek. Mitsoda következtést lehet már innen húzni? avagy nem azt e', hogy „lehet eggy egész „Státusnak meg eggyezése nélkül is Törvényeket „hozni; és hogy a' törvénytévő Testnek azt a' „részét, a' melly az Ország' bóldogságát minden- „kor ellenzi, és a' mellynek ellent-mondásának „a' Törvényben semmi ereje nintsen: mint éppen „szükségtelent, úgy kelleffék a' törvénytévő Hata- „lomban nézni.“ Ezeket kell annakokáert miné- „künk gondolóra vennünk, hogy tzélunkat el ne hibázzuk; és a' Vallás' elő-mozdításának gondo- „latlan buzgóságától el ragadtatván, egész *Európa* „előtt gyalázatot ne vallyunk.“

Pozson. „Febr. 9-dikén érkezett le az Ő Felsége' felelete, ezen két kívánságokra az Ország Rendjeinek: 1.) Hogy az úgy nevezett *officiosus* napok, mellyek az előbbeni Igazgatás alatt hoz- zattak vólt bé, töröltessenek el, 's az Alattvalók dolgaik, tsak úgy folytattassanak ezentúl is az *Űri Székékben* (Sedes Dominales), mint folytat- tak vólt annakelőtte. 2.) Hogy a' Parasztoktól veteffék vissza azon szabadság, mellyet *H. József* engedett vólt nékiek, boraik' ki mérésére nézve, 's tsak az gyakoroltassék továbbra is, a' mit az *Urbárium* tart.

A' jövő Ország-Gyűlésre halasztott tárgyak- nak ki dolgozására, 9 Ország-Gyűlési Deputátziók vagynak immár ki rendelve, mellyek, a' mostani Gyűlésnek el ofzlása után 90 napokkal fogják, rész szerént *Selmetzbányán*, rész szerént pedig *Pesten* és *Budán* kezdeni a' magok tanátskozá- saikat. Ezen Deputátzió' Tagjainak hat forintjok fog járni naponkent az Ország' Kasszájából; melly napi pénzt mindazáltal nem fognak kapni az oly- lyan Uraságok, kik külömben is Dikastériumokon vagynak: ki vevén a' törvényes Dikastériumok'

Tag-

Tagjait azon esetre, midőn törvény - nyugvás' napjai lesznek."

Péts, Febr. 6-dikán. „Nagy fájdalommal olvassuk az Urak' Leveleikből, hogy kedves Hazánknak némelly részeiben, olly nyomorúságra jutottak légyen Magyar Atyánkfiak közzül sokan, hogy holmi gyökerekből, 's gyékény - tövekből képzített eleséggel kénytelenítellenek magokat az éhel - halástól meg menteni. Minálunk tsupán a' széna drága: a' bornak, 's gabonának ellenben, mi árra sintsen. A' múlt esztendei termésből, egy akó *Pétsi* bort széltire lehet 51 krajtzáron venni; a' szép buzának kiláját, sok, ha 4 forinton el adhatjuk, 's a' két-szeresét 3 forinton: a' rozst, kukoritzát (tengeri, török buza) hajdinát (*Spelta*) pedig nem is keresik. — Egész Febr. 5-dikéig, femini hidegünk nem vólt. Már a' izöllő - metztzésbe is belé kezdettek vólt a' Vintzellérek, mivel látták a' bodza - fákat zöldelleni; mellyből azt hozták ki, hogy többé hideg nem leszen: de meg tsalatkoztak, mert ma, a' midőn ezt írom, olly hideg szél fú, hogy alig ha bé nem fog nálunk telni: *Fársáng farkán, tsúsz a' fa-szán.* — A' vén asszonyok ugyan, elő vévén a' gusolya (rokka) mellett gyűjtött tapasztalásaikat, ellenkezöt jövendölnek: jól e' vagy nem, már azt majd tsak a' vége válszítja meg."

Nagyvárad, Jan. 31-dikén. „A' tél, ma mutatja itt magát leg először. — Bizonyos napokon, közönséges Bálók tartatnak nálunk. Más napokon, vagy egy, vagy más előkelő házaknál ölzve gyűlnék az Uraságok, 's leg inkább pénzbe való játékból áll a' mulattság. Gróf *Brunszvik*, mind a' Bálokat, mind a' Társaságokat meg látogatja, 's úgy alkalmaztatja magát, hogy ellene senki is kifogást nem tehet; bátor az eggyet-értés még sints itt úgy helyén, a' mint lehetne óhajtani."

Aust.

Austriai Belgyiom.

Hogy ezen Tartománynak Lakosai, még ez ideig sem alkalmaztatják úgy magokat átallyában kegyes Fejedelmekhez, mint a' tartozott háladátoffág hozná magával, az igaz; de hogy közzülök sokaknak sziveiket magáéivá tette már, példás jósága által *II. Leopold*, az is igaz. Szembe tünő példáját adták ennek az el múlt hónapnak 28-dikán, a' *Bruxellai* Tzéhek, úgymint a' melylyek Követeiket küldötték a' Ts. 's Kir. tellyes hatalmú Ministerhez, *Gr. Mercy d' Argenteau*hoz, 's egy könyörgő Irást adattak által nékie, mellyben arra kéri a' Tartomány' Közönséges Kormányozóit, *Christina* Föhertzegasszonyt, 's *Albert* Hertzeget, hogy közibek való menetelekkel immár a' nemzeti örömnnek tellyességét elzközlenék. Az Irás, drága selyem materiára vólt varrva, mellynek egyik szárnyán a' Ts. Tzimer, a' másikon pedig a' Közöns. Kormányozó Föhertzeg-Asszonynak, 's Hertzegnek Tzimereik szemléltettek.

Német Birodalom.

Lüttich Városában és Tartományában, minden az előbbeni állapotra tér vissza, mellyben vólt t. i. a' pártütés előtt. A' Város' Fő Törvény-székének Feje, *Gr. Meán* is újra hozzá fogott, hivatalának folytatásához Jan. 29-dikén. Semmi zenebonáskodás, Jan. 14-dikétől fogva nem esett; jóllehet mind ez ideig találtak még olyanok, a' kik titkon a' pártütés' lelkétől vezéreltetnek. Meg mutatták ezt némelyek mind *Lüttich* Városában, mind más Városokban az által, hogy az úgy nevezett *pátriotai* Sereg' Tagjainak meg szünet nélkül fizették a' zsóldot. Hirével esvén ez, a' végrehajtó Kommissziónak, szorossan, 's testi büntetésekkel való fenyegetés alatt meg tiltotta az efféle fizetéseknek mind adását, mind el vételét; és 100 forintot tett fel annak jutalmúl, a'
ki

ki ezen rendelésnek által-hágóját bé fogja adni,
's elégedendő próbákat fel tud ellene hordani.

A' *Neuvidi* Újságból, némelly ide tartozó
Különösségeket kívántunk közleni:

Különös, hogy a' *Leidai (Leiden)* és *Cliviai (Cleve)* Újságokba iktatott némelly Tudósítások, nem szűnnek meg, a' világos igazságnak ellenére is állítani, hogy tsupán az a' híres *Levele Dohm* Urnak, tsendesithette le a' kéttségbe esni kezdett *Lüttichi* Népet — Különös, hogy ezen kéttségbe esésnek semmi jelensége nem volt akkor, midön Jan. 10-dikén hirül adta *Aspre* Májor Úr a' Tanáts-háznál, *Lüttich* Tartományába lejendő bé meteleket a' végrehajtó Seregeknek — midön *Gen. Kheul*, éppen ezen napon nyomtatásban közlötte a' Néppel a' maga küldetésének tárgyát — midön a' Seregek 12-diken délután, minden jó Polgárok-nak valóságos örömökre bé férkeztek — midön 13-dikon, minden meg háboríttatás nélkül tartott még a' közönséges tsendesség. — Különös, hogy ezen tsendesség éppen azon napon, sőt órában kezdett meg bomlani, mellyen *Dohm* Úr' írása közönségesfé tétetett *Lüttichben*. — Különös, hogy egész tsendességgel, 's szép renddel meg esett Jan. 30-dikán, az úgy neveztetett 16 Kamarák-nak Gyülése, mellyek leg alább is állanak 600 fzemélyekből: különös tehát, hogy még is azt kiáltozzák némellyek, hogy a' *Lüttichi* Nép nintsen meg elégedve, a' törvényessen helyre állított rendes folyamatjával a' dolgoknak. — Különös, és nevezetes mind az Élök', mind a' Halottak' Országában, hogy a' Birodalmi Gyülésén *Regens-burgban* lévő *Prussziai* Követ *Görz* Úr, következendőképpen nyilatkoztatta ki, *Dohm* és *Senfft* Urak' különös magok viselések ellen, a' maga értelmét: hogy ő, által nem láthatja a' maga he.

helyén, mi módon hagyhatná az ő Udvara jóvá az afféle lépéseket.

Anglia.

A' múlt Jan. 20-dikán érkezett egy vártt Kurir *Pétersburgból Londonba*. Leg ottan Státustanáts tartatott, a' melly eleibe terjesztette maga határozásait a' Királynak. Úgy írják, hogy azon irások, mellyeket az említett Kurir viit magával, semmi reménységet nem nyújtanának még a' békekesség felől.

A' leg öregebb emberek sem emlékeznek még olly tételre *Angliában*, mint ez a' mostani: mert nintsen a' szélvésznek, 's az elsőnek semmi szünete; melly miá temérdek károk történnek naponként mind a' szárazon, mind a' vizen.

Spanyol Ország.

A' Korona' Örökösének életéhez, újra reménység kezdett lenni, az el múlt hónapnak 18-dikán költ *Madriti* Levelek szerént. — Ugyan ezen Levelek bizonyítják, hogy sok *Marokkóiak* érkeztek légyen *Madritba*, és hogy a' Szultán' Követje is rövid időn meg fogná ottan je lenni. A' melly *Spanyolokat* vasra veretett vólt, a' hadnak kezdetével a' Szultán, már ismét mind el bortsáttatta.

Török Birodalom.

Dec. 8-dikán, hírével vólt már a' *Portának*, (mint az akkor költ *Konstantzinápolyi* Levelek bizonyítják), hogy az *Oroszok* ostromlani kezdették légyen *Ismail Várát*; de a' Nagyvezér mindenkor olly reménységet nyújtott néki, 's maga is annyira bizott az őrizet' erejébe, hogy nem is képzelhette említett Erősségének *Orosz* kézre lejendő jutását. — Leg nagyobb félelmet okozott *Konstantzinápolyban*, 's a' *Rumeliai* partokon az a' vélekedés, hogy az
Orosz

Orsz nagy hajós Sereg a' tengeren fogott maradni, 's *Konstantzinápoly* ellen szándékozik. Ezen vélekedésre az szolgáltatott alkalmatosságot, hogy mi-nekutánna az említett nagy hajós Sereg, a' *Duna* torkolatjába való bátorságos bé férkezést eszközöltt volna a' kis hajós Seregnek: *H. Potemkin'* parantsolatjából, a' *Rumeliai* partok mentében vette vissza útját a' *Sevastopoli* ki kötő helybe, melly alkalmatossággal sok Török hajókat el fogott. — Ennek látására, mind a' *Konstantzinápolyi* tsatornába vették magokat a' több Török hajók, 's a' *Diván Konstantzindpoly'* óltalmazásának eszközeiről kezdett gondolkozni. — Említettük vólt már közelébbi Levelünkben, hogy *Varnához* egy Sereget rendelt légyen a' Szultán; de a' mint írják, többet nem lehetett öszve keríteni 2000 embernél: hajós Sereget is örömeft küldött vólna a' tengerre, de a' magáé nem arra való vólt; tehát a' tsatornában tartózkodott *Algiriakat* próbáltatta meg: de ezek, azzal mentegették vólt eleinte magokat, hogy ök a' fekete tengeren egésszen járatanok, és hogy a' *Deynak* előre való parantsolatja nélkül, nem lehetne nékiek semmit is tseledni: ugyan tsak reá vették végre magokat, a' *Porta'* kívánságának tellyesítésére, 's már a' tengeren is vóltak Dec. 8-dikán, melly napon 30 fegyveres Török hajók is érkeztenek a' fek. tengerről *Bujukderéhez*.

A' *Portánál* lévő *Nápolyi* Minister *Gr. Ludolf-*nak, az el múlt eszt. Nov. 17-dikén vólt pompás bé köszöntő audientziája a' Nagyszultánnál.

Frantzia Ország.

Oda hagyván egy *Frantzia* Kaputzinus a' Klastromot, következő Testamentomot tett előbb: „A' fejemen lévő beretváltt kerekséget testálom koronául a' Királynak; az *Aureliánumi* Hertzegnek hagyom a' palástomat, hogy legyen mi-

mivel takarhassa magát; a' kötél - övemet, a' Nemzet Gyülése' bal oldalának (azon ülnek a' Világiak); a' Breviáriumomat, az *Autunumi* Püspöknek; prédikázióimat, *Gergely* Apátúrnak; de olly fel-tétellel, hogy maga olvassa azokat közönséges helyen; a' szakállomat *Camus* Úrnak, hogy belőle vendég-hajat (parókát) tsináltasson magának, melly alatt kívánom, hogy egyg őnsipkát viseljen; fa-tzipóimet a' Nemellégnek, hogy ne járjon még is egésszen mezít-láb; a' botomat a' Papságnak, hogy legyen néki mivel kódúlni menni; a' kóduló tarisznyámat az egéssz Országgnak; a' Nemzet-Gyülést végre, minden ördögöknek.“

Ujj és igen különös szándék.

Egy *Anglus* azt írja a' *Neuvidi* Újság' Szerzőjéhez, hogy mivel a' Dámák nagyobb részént mind Férfiakat vesznek már ma fel, a' magok külső, 's belső szolgálatjokra: ő is arra határozta magát, hogy ezentúl szép Leány hajfűsülöt 's belső Szolgálot tartson; sőt még Titoknokjának is egy Prédikátor' Leányát készíttesen. Szándéka' követését másoknak is javallya.

J E L E N T É S.

Ezen folyó Esztendőnek első napjától fogva a' máig, 14 darab, rész szerént egéssz, rész szerént fél árkusokat küldöttünk immár le, az Ország-Gyülése' Historiájából. Az említett 14 árkusokat egyező betűk, következők: R. S. T. U. X. Y. Z. Aa. Bb. Cc. Dd. Ee. Ff. Gg.

Költ. *Bétsben*, Febr. 18-dik napján 1791.

